

Wymagania edukacyjne
niezbędne do otrzymania przez
ucznia poszczególnych
śródrocznych i rocznych ocen
klasyfikacyjnych

Etyka

I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika

ul. Zaulek Prosowy 1

telefon: 56 622-79-33

adres e-mail: sekretariat@lo1.edu.torun.pl

witryna internetowa: <https://www.1lo.torun.pl>

nauczyciel: dr hab. Piotr Domeracki, prof. UMK

kontakt e-mail: dziennik Vulcan lub pdomeracki@1lo.edu.torun.pl

I. ZASADY OGÓLNE

I.1. Nauczanie filozofii w I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Toruniu odbywa się na podstawie **autorskiego programu „Zainspirowani Etyką”**, zatwierdzonego do realizacji w I LO w Toruniu przez Radę Pedagogiczną 29.04.2022. (zakres podstawowy z rozszerzeniami).

Program ten opiera się na Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia. Uwzględnia wszystkie wymieniane w podstawie programowej cele kształcenia ogólnego (wymagania ogólne) i treści nauczania (wymagania szczegółowe).

I.2. Na początku roku szkolnego, podczas pierwszej lekcji, nauczyciel przedstawia uczniom w zarysie wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych.

I.3. Nauczyciel dostosowuje formy i wymagania stawiane uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zgodnie z wytycznymi, sformułowanymi w stosownej dokumentacji, stwierdzającej ich rodzaj oraz określającej sposób postępowania w procesie dydaktycznym przez nauczyciela.

I.4. Na lekcjach etyki, z tej racji, że odbywają się w skromnym wymiarze jednej (1) godziny lekcyjnej tygodniowo, **nie ma możliwości zgłaszania przez uczniów nieprzygotowania do lekcji, niezależnie od powodu.** Nauczyciel może warunkowo dopuścić nieprzygotowanie, zgłoszone na początku lekcji przez ucznia jedynie w przypadkach nadzwyczajnych (powrót ze zwolnienia lekarskiego; potwierdzone przez rodzica/opiekuna prawnego, wychowawcę klasy lub nauczyciela przedmiotowego przygotowania do olimpiady przedmiotowej; udział w olimpiadzie przedmiotowej; czynny udział w organizowanych przez szkołę akademiach, wyjazdach, akcjach, koncertach, spotkaniach, wyjściach, z powodu których zaistniała nieobecność na lekcji poprzedzającej lekcję, na której zgłasza się warunkowe nieprzygotowanie do zajęć).

I.5. ODPOWIEDŹ USTNA

Każdy uczeń zobowiązany jest do co najmniej jednej **odpowiedzi ustnej** z trzech (3) ostatnich tematów lekcyjnych (nie mylić z trzema ostatnimi lekcjami, ponieważ może się zdarzyć, że jeden temat będzie omawiany np. na dwóch lekcjach). Ocena za odpowiedź ustną jest **wagi dwa (2)**. Uczeń, który już odpowiadał, może zostać ponownie wezwany do odpowiedzi ustnej w celu sprawdzenia jego systematyczności w przyswajaniu sobie materiału lekcyjnego. Podczas jednej lekcji może odpowiadać więcej niż jeden (1) uczeń bez górnego limitu odpowiadających, który jest równoznaczny z liczbą obecnych na lekcji w dniu jej odbywania. O liczbie uczniów przywołanych do odpowiedzi każdorazowo i nieodwołalnie decyduje wyłącznie nauczyciel. Nauczyciel nie ma obowiązku z wyprzedzeniem informować uczniów, kto na kolejnej lub jeszcze dalszej lekcji będzie przez niego wezwany do odpowiedzi. Uczniowie mają prawo samodzielnie zgłaszać się do odpowiedzi na każdej lekcji z wyjątkiem tych, na których odbywają się kartkówki lub sprawdziany, względnie inne formy aktywności, wymuszone okolicznościami. Nauczyciel może wyrazić zgodę na udzielenie odpowiedzi przez ucznia zgłaszającego się do odpowiedzi, ale może też odmówić bez podania przyczyny odmowy. Odpowiedzi ustnej nie można zastąpić żadną inną formą aktywności. Jeśli uczeń w ciągu roku szkolnego, bez względu na powody, nie przystąpi do odpowiedzi ustnej i nie uzyska za nią oceny, nauczyciel zobowiązany jest przy wystawianiu oceny końcoworocznej uwzględnić ten fakt w ten sposób, że wpływa on na obniżenie oceny końcoworocznej o pół stopnia. Ocena z odpowiedzi ustnej nie może zostać poprawiona.

I.6. KARTKÓWKA

Inną formą sprawdzania wiedzy jest tzw. **kartkówka**. Stanowi ona pisemny odpowiednik odpowiedzi ustnej i obejmuje każdorazowo całą klasę. Nauczyciel zarządza kartkówkę bez uprzedniego informowania uczniów o jej terminie. Kartkówka, podobnie jak odpowiedź ustna, ma na celu sprawdzić bieżącą wiedzę uczniów z przedmiotu oraz zmotywować ich do systematycznego uczenia się

i przygotowywania do zajęć. Kartkówka obejmuje trzy (3) tematy lekcyjne (nie mylić z liczbą lekcji). Kartkówka przyjmuje formę pisemną. Nauczyciel podaje uczniom do zapisania na własnych kartkach sześć numerowanych pytań, odnoszących się do przerobionego materiału lekcyjnego (do trzech tematów lekcyjnych). W wyznaczonym czasie (do dwudziestu [20] minut) uczniowie zapisują na swoich kartkach z pytaniami odpowiedzi w dowolnej, ale ponumerowanej kolejności. Starają się udzielić możliwie pełnej i właściwej odpowiedzi, zapisując ją starannym, obiektywnie czytelnym pismem (jeśli ktoś ma orzeczoną dysgrafię lub inne trudności z pisaniem ręcznym [niewyraźny charakter pisma], zobowiązany jest do pisania odpowiedzi wielkimi, drukowanymi literami. Jeśli w dniu, w którym odbywa się kartkówka, uczeń jest nieobecny bez względu na przyczynę, zobowiązany jest on po powrocie do szkoły, w ciągu najdalej dwóch kolejnych lekcji, napisać zaległą kartkówkę. Uczeń zobowiązany jest zgłosić się, w tym celu, do nauczyciela przedmiotu. Jeśli tego nie uczyni, nauczyciel sam zobowiązuje ucznia do napisania zaległej kartkówki w ostatnim dopuszczalnym terminie (to jest na drugiej w kolejności lekcji od powrotu ucznia do szkoły). Po sprawdzeniu kartkówek nauczyciel wpisuje uzyskane przez uczniów oceny do dziennika, po czym w osiągalnym dla niego czasie oddaje uczniom ich prace do zatrzymania i okazania własnym rodzicom lub prawnym opiekunom. Uczniowie nie zwracają nauczycielowi swoich prac do przechowania, lecz zobowiązani są sami je przechować we własnym zakresie. Uczniowie z orzeczeniami, opiniami stosownych poradni (np. psychologiczno-pedagogicznej), z dostosowaniami, o ile mają to udokumentowane, mają wydłużony czas pracy stosownie do ich możliwości lub potrzeb. Ocena z kartkówki nie może zostać poprawiona. Zaległą kartkówkę uczniowie piszą w czasie lekcji filozofii. Zastrzega się, że zaległa kartkówka będzie miała podniesiony próg trudności, niewykraczający oczywiście poza materiał lekcyjny. Ocena za kartkówkę jest **wagi dwa (2)**.

I.7. SPRAWDZIAN

W ciągu jednego okresu każdy uczeń ma obowiązek przystąpić do **co najmniej jednego (1) sprawdzianu**. Każdy sprawdzian obejmuje co najmniej sześć (6) tematów lekcyjnych (nie mylić z kolejno następującymi po sobie lekcjami; chodzi o zrealizowane tematy, które czasem mogą być omawiane na więcej niż jednej lekcji; formuła 'co najmniej' oznacza 'nie mniej niż' lub 'więcej niż'). Sprawdziany odbywają się w formie pisemnej. Jeśli nauczyciel nie zdecyduje inaczej, będą one miały postać testów jedno- lub wielokrotnego wyboru (co przed każdym sprawdzianem zostanie rozstrzygnięte i podane do wiadomości uczniom przez nauczyciela). Materiał bazowy, konieczny do opanowania przez uczniów, żeby zaliczyć sprawdziany na ocenę pozytywną, stanowią treści tematów lekcji, utrwalone przez uczniów w formie notatek w zeszytach lekcyjnych. Nauczyciel zapowiada ustnie lub zapisuje w e-dzienniku szkolnym Vulcan termin sprawdzianu co najmniej jeden tydzień przed jego przeprowadzeniem. Uczeń, który z dowolnych powodów nie przystąpi do

sprawdzianu, zobowiązany jest to uczynić w ciągu pierwszych dwóch lekcji od powrotu do szkoły. Jeśli uczeń nieobecny na sprawdzianie w ustalonym terminie po powrocie do szkoły (pierwsze dwie lekcje) nie zgłosi nauczycielowi chęci przystąpienia do zaległego sprawdzianu, nauczyciel jest zobligowany zobowiązać takiego ucznia do przystąpienia natychmiast do zaległego sprawdzianu, niezależnie od jego gotowości. Niezaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej jednego sprawdzianu w jednym okresie skutkuje, przy ustalaniu przez nauczyciela oceny śródrocznej lub końcoworocznej, jej obniżeniem o jeden stopień, niezależnie od tego, jaka ocena śródroczna lub końcoworoczna wynika ze średniej ważonej ocen bieżących. Należy wziąć pod uwagę, że w przypadku, gdy uczeń nie przystąpi w ciągu całego roku szkolnego co najmniej jeden raz do odpowiedzi ustnej oraz nie zaliczy na ocenę pozytywną, w ciągu roku szkolnego, co najmniej jednego sprawdzianu, jego ocena końcoworoczna zostanie obniżona o półtoręj wartości. Każdy sprawdzian obejmuje czas jednej godziny lekcyjnej. Zaległy sprawdzian lub poprawę sprawdzianu uczniowie piszą w czasie lekcji filozofii. Zastrzega się, że zaległy sprawdzian lub jego poprawa będą miały podniesiony próg trudności, niewykraczający oczywiście poza materiał lekcyjny. Ocena ze sprawdzianu jest **wagi trzy (3)**.

I.8. POPRAWA

Każdy uczeń, w danym okresie, ma prawo **poprawić** wyłącznie ocenę z jednego sprawdzianu tylko jeden raz w uzgodnionym z nauczycielem terminie i formie. Nie ma możliwości poprawiania oceny śródrocznej lub końcoworocznej. Każdy pracuje na te oceny systematycznie i uczciwie odpowiednio przez pierwszy okres lub przez cały rok szkolny. Ocen uzyskana z poprawy sprawdzianu jest **wagi trzy (3)**.

I.9. PRACE DOMOWE

Zasadniczo nauczyciel nie zadaje pisemnych prac domowych, zastrzegając, że w sytuacji niesubordynacji klasy, niewłaściwych postaw lub zachowań w czasie lekcji poszczególnych uczniów, względnie nieprzygotowywania się do zajęć i obniżania się poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, w celu zmotywowania ich do nauki, nauczyciel będzie zadawał również pisemne prace domowe w formie referatów, prezentacji multimedialnych, esejów badawczych, prac analizujących wskazane teksty źródłowe, opracowań bieżącego materiału lekcyjnego do czasu, aż niedyscyplinowana i nieprzykładająca się do nauki klasa zacznie robić zauważalne postępy w nauce i zachowaniu w czasie lekcji. Należy zaznaczyć, że niezadawanie pisemnych prac domowych nie oznacza całkowitego braku prac domowych z przedmiotu etyka. Podstawowym obowiązkiem każdego ucznia jest systematycznie, to jest z lekcji na lekcję, przyswajać sobie zdobywaną w ich trakcie wiedzę. Ocena z pracy domowej jest **wagi jeden (1)**.

I.10. PODRĘCZNIK i ZESZYT do NOTATEK

Na przedmiocie etyka **nie wymaga się** od uczniów posiadania ani przynoszenia na zajęcia lekcyjne rekomendowanego przez nauczyciela jako dodatkowa pomoc naukowa **podręcznika**.

Uczniowie są zobowiązani przynosić na lekcje **zeszyt przedmiotowy** (dowolnego formatu, objętości i oprawy graficznej [w kratkę, w linię, czysty, kolorowy]). Ponadto uczniowie zobowiązani są prowadzić w czasie lekcji własne notatki z podawanego przez nauczyciela materiału. Ma to na celu przysposobić uczniów do nabycia umiejętności samodzielnego tworzenia notatek z lekcji. Umiejętność ta okaże się niezwykle przydatna w czasie przyszłych studiów oraz w pracy zawodowej i dorosłym życiu osobistym. Nauczyciel zastrzega sobie prawo okazjonalnego, niezapowiedzianego sprawdzania zeszytów pod kątem ich zawartości merytorycznej, unikając oceny jakości estetycznej prowadzonych przez uczniów notatek lekcyjnych. Za notoryczny brak zeszytu (przez co najmniej trzy lekcje – niekoniecznie bezpośrednio następujących po sobie) oraz za (nie)prowadzenie własnych notatek przysługuje uczniom odrębna ocena bieżąca **wagi 1**.

I.11. OCENA ŚRÓDROCZNA i KOŃCOWOROCZNA

Ocenę śródroczną i końcoworoczną nauczyciela ustala w oparciu o zdobyte przez ucznia w każdym z okresów oceny bieżące, skalę spełnienia niniejszych wymagań edukacyjnych oraz wysokość frekwencji na zajęciach.

I.12. UZASADNIANIE OCEN

Na prośbę ucznia, jego rodzica lub opiekuna prawnego nauczyciel dokonuje **ustnego uzasadnienia oceny** bieżącej, śródrocznej lub końcoworocznnej.

II. ZASADY OCENIANIA

II.1. Na zajęciach z etyki ocenie podlegają:

- (a) twórcze wypowiedzi w czasie lekcji;
- (b) odpowiedzi ustne;
- (c) kartkówki;
- (d) sprawdziany;
- (e) przygotowanie materiałów do lekcji;
- (f) przygotowanie argumentów do dyskusji;

- (g) prowadzenie zeszytu przedmiotowego;
- (h) prace domowe;
- (i) prezentacje, referaty, projekty;
- (j) prace dodatkowe (osiągnięcia w konkursach i olimpiadach przedmiotowych).

II.2. W przypadku nieobecności ucznia na pisemnej formie sprawdzania wiedzy nauczyciel wprowadza do e-dziennika tymczasowo **zapis „nb” (nieobecność)**. Jak wskazano w Zasadach ogólnych, uczeń jest zobowiązany do napisania zaległego sprawdzianu lub kartkówki w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Jeżeli uczeń nie napisze sprawdzianu w żadnym z wyznaczonych terminów lub jeżeli nieobecność ucznia na pierwszym terminie sprawdzianu jest nieusprawiedliwiona, wówczas otrzymuje on **ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy**. Odstąpienie od tej zasady jest możliwe wyłącznie w uzasadnionych przypadkach losowych, na wyraźną prośbę ucznia lub jego rodzica/opiekuna prawnego, skierowaną do nauczyciela przedmiotu.

III. ZASADY USTALANIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH i KOŃCOWOROCZNYCH

III.1. Ocena końcoworoczna nie wynika ze średniej ważonej ocen bieżących. Ocenę tę ustala autonomicznie nauczyciel przedmiotu, kierując się zasadą sprawiedliwości społecznej oraz uwzględniając:

- (a) zakres oraz stopień realizacji przez ucznia niniejszych wymagań edukacyjnych;
- (b) średnią ważoną ocen bieżących, uzyskanych w ciągu całego roku szkolnego;
- (c) zaangażowanie ucznia w prace dodatkowe (osiągnięcia w konkursach i olimpiadach przedmiotowych).

III.2. Oceny bieżące (częstkowe) ustala się według następującej **skali**:

- (a) stopień celujący – 6.0;
- (b) stopień bardzo dobry – 5.0;
- (c) stopień dobry – 4.0;
- (d) stopień dostateczny – 3.0;
- (e) stopień dopuszczający – 2.0;
- (f) stopień niedostateczny – 1.0.

Za **pozytywne oceny bieżące** oraz **klasyfikacyjne** uznaje się wszystkie wyżej wymienione oceny z wyjątkiem oceny niedostatecznej.

III.3. Przy ocenach bieżących dopuszcza się stosowanie **znaków + i –**.

III.4. W przypadku **prac ocenianych w skali punktowej** (kartkówki, sprawdziany) stosuje się następujące **przeliczenia punktów na ocenę**:

- (a) 0%—44% — niedostateczny (1.0);
- (b) 45%—59% dopuszczający (2.0);
- (c) 60%—74% dostateczny (3.0);
- (d) 75%—89% dobry (4.0);
- (e) 90%—99% bardzo dobry (5.0);
- (f) 100% — celujący (6.0).

III.5. Dla ustalenia **oceny śródrocznej** i **końcoworocznej** przyjęto następujące **przedziały ocen**:

- (a) 1,75 i poniżej: ocena niedostateczna (1.0);
- (b) 1,76—2,75: ocena dopuszczająca (2.0);
- (c) 2,76—3,75: ocena dostateczna (3.0);
- (d) 3,76—4,75: ocena dobra (4.0);
- (e) 4,76—5,75 ocena bardzo dobra
- (f) 5,76 i powyżej ocena celująca (6.0).

III.5. Ocena końcoworoczna, jak to już zostało wskazane, stanowi sumaryczny wynik pracy każdego ucznia w ciągu całego roku szkolnego.

III.6. Zasady oceniania z przedmiotu etyka są zgodne z prawem oświatowym oraz ze Statutem szkoły.

III.7. Informuje się, że zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 373 – rozdz. 3, § 36, s. 11), uczeń może być

nieklasyfikowany z powodu **nieobecności na zajęciach edukacyjnych, przekraczających połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia** w szkolnym planie nauczania.

IV. ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE

IV.1. Metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów objętych nauczaniem filozofii w I Liceum Ogólnokształcącym w Toruniu obejmują:

- (a) prace kontrolne, mające na celu sprawdzenie stopnia opanowania wiadomości: karty pracy, testy, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi;
- (b) zadania domowe, służące sprawdzeniu stopnia rozumienia i krytycznej analizy poruszanych w czasie lekcji zagadnień etycznych: esej argumentacyjny, analiza materiałów źródłowych, ćwiczenia;
- (c) obserwację ucznia, służącą ocenie aktywności, opanowania zasad argumentacji i dyskusji oraz wykorzystania wiadomości i terminologii etycznej: dyskusja, debata, praca zespołowa;
- (d) prezentacje, referaty i projekty, służące sprawdzeniu zaangażowania uczniów oraz stopnia przyswojenia i zrozumienia nabytych wiadomości i umiejętności (możliwość zastosowania metod sprawdzania osiągnięć w trybie pracy zdalnej i stacjonarnej).

IV.2. Kryteria ustalania ocen

(a) ocena celująca (6.0):

Uczeń:

- stosuje adekwatną i poprawną terminologię etyczną,
- prezentuje poznane kierunki, postaci i stanowiska etyczne,
- rekonstruuje i wyjaśnia, bez pomocy nauczyciela, argumentację zawartą w materiałach źródłowych,
- pracuje z zaangażowaniem podczas zajęć lekcyjnych oraz w czasie samodzielnej pracy w domu,
- podejmuje samodzielną krytykę omawianych stanowisk etycznych,
- określa i rzeczowo broni własnego stanowiska w odniesieniu do zdobytych wiadomości,
- poprawnie formułuje argumentację i nie popełnia błędów logicznych,

- uczestniczy w dodatkowych działaniach: konkursach, olimpiadach, warsztatach.

(b) ocena bardzo dobra (5.0):

Uczeń:

- stosuje poprawną terminologię etyczną,
- prezentuje poznane kierunki, postaci i stanowiska etyczne,
- rekonstruuje argumentację zawartą w materiałach źródłowych,
- pracuje z zaangażowaniem podczas zajęć lekcyjnych oraz w czasie samodzielnej pracy w domu,
- prezentuje krytyczne uwagi oraz stawia trafne pytania do materiałów źródłowych,
- określa i broni własnego stanowiska w odniesieniu do poznanych wiadomości,
- poprawnie formułuje argumentację i nie popełnia błędów logicznych w rozumowaniu.

(c) ocena dobra (4.0):

Uczeń:

- zna terminologię etyczną i prawidłowo stosuje niektóre pojęcia,
- odwołuje się do poznanych kierunków, postaci i stanowisk etycznych,
- rekonstruuje argumentację zawartą w materiałach źródłowych,
- pracuje aktywnie podczas zajęć lekcyjnych oraz w czasie samodzielnej pracy w domu,
- stawia problematyzujące pytania do materiałów źródłowych,
- określa własne stanowisko w odniesieniu do poznanych wiadomości,
- formułuje argumentację i popełnia nieliczne błędy logiczne.

(d) ocena dostateczna (3.0):

Uczeń:

- zna terminologię etyczną,
- rozpoznaje kierunki, postaci i stanowiska etyczne,

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych – **ETYKA**, nauczyciel: *Piotr Domeracki*, I LO im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

- rozpoznaje stanowiska etyczne w materiałach źródłowych,
- pracuje podczas zajęć i wykonuje zadania domowe,
- stawia problematyzujące pytania do materiałów źródłowych,
- nie popełnia znacznych błędów logicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych.

(e) ocena dopuszczająca (2.0):

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia etyczne,
- rozpoznaje najważniejsze kierunki, postaci i stanowiska etyczne,
- rekonstruuje główne tezy zawarte w materiałach źródłowych,
- pracuje podczas zajęć (niekiedy przy pomocy nauczyciela) oraz wykonuje zadania domowe.

(f) ocena niedostateczna (1.0):

Uczeń:

- nie spełnia warunków przewidzianych na ocenę dopuszczającą,
- nie zna podstawowych pojęć etycznych,
- nie rozpoznaje najważniejszych kierunków, postaci i stanowisk etycznych,
- w większości, z pomocą nauczyciela, rekonstruuje główne tezy zawarte w materiałach źródłowych,
- pracuje podczas zajęć (w większości przy asyście nauczyciela),
- nie wykonuje zadań domowych lub wykonuje je niestarannie i niepoprawnie.